

Handledarinformation inför handledning på TYK termin 2 Vårterminen 2026

Sahlgrenska akademien vid Göteborgs universitet
Läkarprogrammet

Praktisk information	• Kontakt med kursdelsledningen • Om TYK • Datum för handledning VT 2026 • När kommer listan med mina studenter? • Närvaro/Frånvaroinformation • Likabehandling och jämställdhet - vart vänder sig studenten? • Info om ersättning • Utdrag ur belastningsregistret	3-5
Studenternas förkunskaper	• Studenternas förkunskaper • Översiktschema läkarutbildningen 12 terminer	6
EPA	• Vad är EPA? • Vilka EPA-mål finns på T2? • Praktisk hantering	7-9
Att tänka på som handledare	• Viktigt att tänka på inför och under handledningen • Dag 1 – Introduktion • Exempel på VFU-schema för TYK T2 • Allmänna tips	10–14
Studenternas info på Canvas	• Bilaga: VFU-information	15-20

Kontakt

För samtliga studentärenden på TYK T2 gäller e-postadress: TYK@allmed.gu.se

Nedan finns personliga mailadresser, men observera att de inte alltid läses lika ofta som TYK-mäilen.

Namn	Kontaktuppgifter
Marie Walther Kursdelsledare	marie.walther@allmed.gu.se (marie.walther@vgregion.se) Mobil (privat): 0704 460 900
Denislava Mintcheva Biträdande kursdelsledare	denislava.mintcheva@gu.se denislava.mintcheva@vgregion.se Mobil (privat): 0707 63 40 49
Dominique Hange Kursdelsansvarig	dominique.hange@allmed.gu.se
Helen Borgkvist Studieadministratör	helen.borgkvist@allmed.gu.se

Om TYK

Då nya läkarprogrammet är uppdelat i terminskurser, är TYK inte längre en egen kurs utan en "kursdel" i termin 2. Därav benämningen kursdel. Övergripande mål för TYK finns i terminens kursplan som bifogas. Vår ambition med kursdelen TYK är: "Att tidigt i utbildningen introducera studenterna i läkarrollen och i sjukvårdsarbetet med syfte att därigenom få kunskap, färdigheter och inspiration för ett framtida läkaryrke och motivation för teoretiska studier".

Datum för studenthandledning vårterminen 2026:

Tisdag 10 mars

Torsdag 26 mars

Onsdag 22 april

Återträff för handledare (ej för studenter): onsdag 20 maj, 13.15-16.00. Återträffen rekommenderas starkt men är ej obligatorisk.

När kommer listan med mina studenter?

Gruppindelning med namn på studenterna mailas till handledaren senast ca två veckor innan första VFU-dagen. Du kommer att ha en grupp om fyra studenter.

På VFU-placeringslistan är gruppens kontaktperson den student som är **fetmarkerad** och ligger överst i gruppen. Studenternas kontaktperson kommer att kontakta dig som handledare. Därför är det viktigt att dina kontaktuppgifter är korrekta och aktuella, både mailadress och telefonnummer.

Deltagande:

Studenterna informeras om att all VFU är obligatorisk. Efter avslutad placering kommer du som handledare att få ett mail av studieadministratör Helen Borgkvist angående deltagande för alla studenter under VFU.

Frånvaro:

Om du som handledare måste ställa in en VFU-dag önskar vi att du tillsammans med studentgruppen planerar in en ersättande VFU-dag under terminen.

Om någon student missar mer än en halv VFU-dag måste studenten ta igen detta för att få godkänd placering. Det bästa är om det är möjligt för er att ordna så att studenten kan komma till er en annan dag under terminen, och "gå med" under en vanlig dag på kliniken (vi kräver ej att ni avsätter särskild tid för detta). Om du och studenten inte hittar lämplig dag får ni hänvisa studenten att ta kontakt med oss i kursdelsledningen.

Likabehandling och jämställdhet - vart vänder sig studenten

I första hand vänder sig studenten till kursdelsledningen på mejl eller telefon.

Info om ersättning för handledning

Kursdelsledningen skickar ett betalningsunderlag till dig som handledare efter fullföljt uppdrag. Din arbetsgivare skickar sedan faktura till Universitetet enligt anvisningar.

Utdrag ur belastningsregistret

Om din chef begär att studenterna skall visa upp utdrag ur belastningsregistret inför sin VFU skall du veta, att vi i kursdelsledningen har informerat studenterna om att de skall vara beredda att visa upp ett sådant utdrag. Utdraget gäller ett år. Kuvertet som utdraget kommer i får vara öppnat.

Studenternas förkunskaper

Studenterna har gått en termin på läkarprogrammet och haft TYK 1 med VFU på vårdcentral. De har genomfört seminarium och godkända quiz inom *tystnadsplikt, hygien och akademisk hederlighet* på termin 1.

Översiktschema nya läkarutbildningen 12 terminer

Nya läkarprogrammet är 6-årigt och legitimationsgrundande.

Termin	Ingående ämnen (översiktligt)
1-Basvetenskap och tidig yrkeskontakt 1	Biokemi, cellbiologi, histologi, anatomi och TYK
2-Basvetenskap och tidig yrkeskontakt 2	Fysiologi, cellbiologi, immunologi och TYK
3-Basvetenskap och klinisk introduktion 1	Klinisk anatomi, radiologi, utvecklingsbiologi, cellbiologi och konsultationskunskap
4-Basvetenskap och klinisk introduktion 2	Patologi, genetik, farmakologi och konsultationskunskap
5-Klinisk teori och praktik 1	Infektionssjukdomar, immunologi, mikrobiologi, allergologi, venerologi samt reumatologi.
6-Klinisk teori och praktik 2	Allmän internmedicin, akutmedicin, allmänmedicin, klinisk farmakologi, klinisk kemi, klinisk fysiologi, samt radiologi/strålskydd.
7-Klinisk teori och praktik 3	Kirurgi, ortopedi, urologi, anestesiology med intensivvård, radiologi/strålskydd samt onkologi.
8-Klinisk teori och praktik 4	Klinisk neuroanatomi samt psykiatri, neurologi, öron-näsahalssjukdomar och oftalmologi.
9-Klinisk teori och praktik 5	Barnmedicin, -kirurgi och -ortopedi, barn- och ungdomspsykiatri, gynekologi, repro. och obstetrik, klinisk genetik samt dermatologi.
10-Examensarbete och global hälsa	Examensarbete och global hälsa
11-Professionell tillämpning och fördjupning 1	Samhällsmedicin (inkl allmänmedicin), geriatrik och radiologi samt klinisk praktik på sjukhus och valbar kurs
12-Professionell tillämpning och fördjupning 2	Allmänmedicin, akutsjukvård, geriatrik, fördjupad utbildning inom radiologi samt klinisk praktik i primärvård och valbar klinisk placering

Vad är EPA?

EPA står för **Entrustable Professional Activities** och är ett ramverk för lärande under verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

Professional Activities = yrkesspecifika arbetsuppgifter.

Entrustable = **anförtrodd**, befogenhet att utföra självständigt först efter uppvisad förmåga att i praktiken utföra och ta ansvar för aktiviteten på ett patientsäkert sätt.

Sammanfattningsvis innebär EPA **Vanliga arbetsuppgifter** som en nylegitimerad läkare anförtros att utföra självständigt första dagen på jobbet.

Du som är klinisk handledare kommer att använda dig av EPA när du handleder läkarstudenter på det 6-åriga legitimationsgrundande läkarprogrammet.

Studenterna skall vid flera tillfällen under programmet utföra ett antal yrkesspecifika arbetsuppgifter (EPA) för att uppnå den självständighetsnivå som en nylegitimerad läkare behöver för att kunna anförtros att utföra uppgiften självständigt första dagen på jobbet.

EPA på TYK T2 – vad skall studenterna träna?

Under VFU på TYK T2 krävs ett utfört EPA-mål, nämligen EPA 1:1: Initiera anamnes med öppen fråga. Detta utförs **minst EN gång** under någon av de tre VFU-dagarna!

OBS! På TYK T2 krävs minst självständighetsnivå 2 för EPA 1:1, se nedan. Studenten skall träna på att initiera en patientcentrerad konsultation med en öppen fråga.

Observationsskala
1. Studenten var aktiv observatör när jag utförde aktiviteten
2. Studenten utförde aktiviteten tillsammans med mig
3. Studenten utförde aktiviteten, jag var med och kompletterade (<i>reaktivt</i>)
4. Studenten utförde aktiviteten, jag var med och behövde inte komplettera (<i>direkt observation</i>)
5. Studenten utförde aktiviteten, jag var i närheten och kompletterade (<i>indirekt observation</i>)
6. Studenten utförde aktiviteten, jag var i närheten och behövde inte komplettera (<i>indirekt observation</i>)
Kommentar: Vad ska studenten göra för att öka sin självständighet?
Studentens plan för att uppnå detta:

Så här ser studenternas information ut:

”Under läkarprogrammets andra terminskurs fortsätter träningen av EPA. Under TYK innebär detta specifikt att du fortsätter att utveckla din förmåga att tillämpa ett personcentrerat arbetssätt genom att öva på att inleda anamnes med öppen fråga. Träningen sker dels tillsammans med handledare under VFU, dels vid seminarier om konsultation. Detta innebär att du under terminen ska ta steget från att vara observatör till att själv utföra. Försök att träna och samla så mycket återkoppling du kan få från dina handledare”

Hur inledde studenten samtalet?

Inledde studenten med öppen invitation?

Vad kom fram av den öppna invitationen?

Hur vill studenten själv inleda sin nästa konsultation?”

Praktisk hantering av EPA för TYK-handledaren:

Du som handledare behöver ej förbereda några papper eller liknande för detta, utan signerar via en webbsida ORZONE/ORTRAC, som **studenterna ansvarar för** att logga in på och ha med sig till sin VFU-placering i smartphone eller motsvarande.

Så går du till väga för att dokumentera EPA:

1. Du ber studenten sammanfatta den feedback du gett (om tillämpligt).
2. Studenten formulerar egen plan för fortsatt utveckling (om tillämpligt).
3. Du läser igenom och korrigerar vid behov samt graderar studentens självständighetsnivå, på TYK T2 krävs nivå 2 för godkänt, och det räcker med en genomförd EPA under de tre VFU-dagarna.
4. Du eller studenten fyller i din roll: **Supervisor**
5. När allt är klart lägger du eller studenten in **din mailadress**
6. Studenten signerar på **Sign**
7. Du trycker på **Submit**. Först då registreras och sparas observationen.

Inför studenthandledningen och EPA-momentet skall du genomgå digital utbildning om EPA i lärportalen. Hur du skall gå till väga ser du nedan: Alla läkare som handleder studenter skall genomgå denna utbildning.

Anställd i VGR:

	Gå till Lärportalen VGR: larportalen.vgregion.se
•	Använd knappen "Logga in med VGR-id"
•	Ange ditt VGR-id och datorlösenord.

Anställd hos privat vårdgivare:

Om du loggat in i Lärportalen tidigare:

•	Gå till Lärportalen VGR: larportalen.vgregion.se
•	Använd knappen "Logga in med annat konto"
•	Ange ditt VGR-id och det lösenord du valt.

Om du inte tidigare loggat in i Lärportalen:

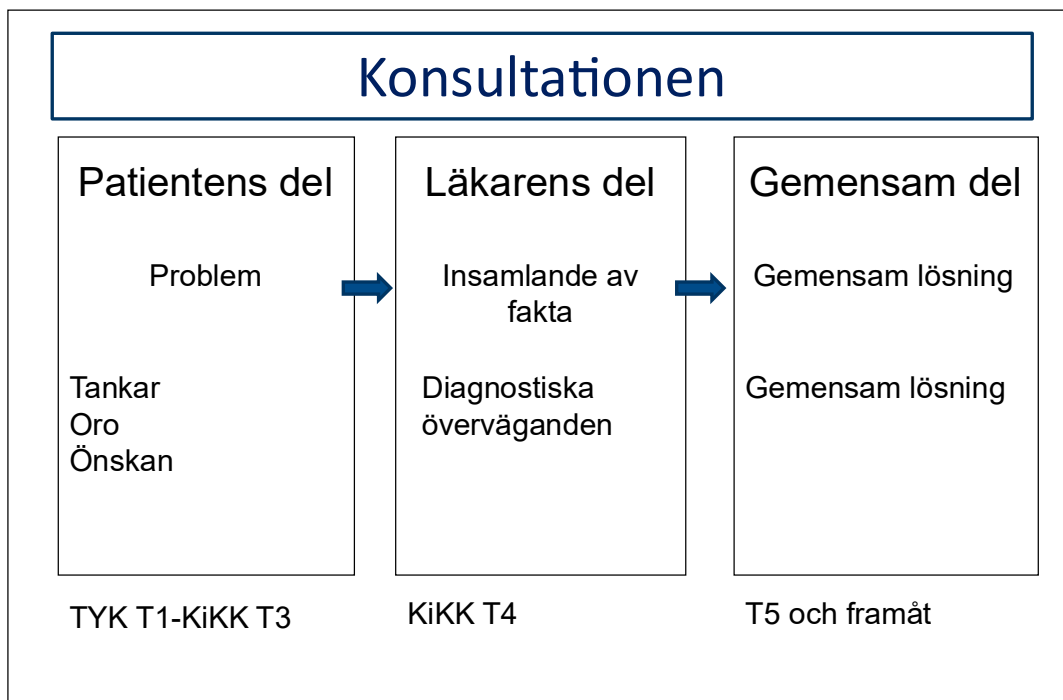
•	Gå till Lärportalen för privata vårdgivare och fyll i dina uppgifter i formuläret.
•	När du skickar in formuläret får du ytterligare instruktioner och ett tillfälligt lösenord.

Läkare som är anställda i Halland får själva skapa ett manuellt konto i lärportalen larportalen.vgregion.se och sedan söka upp utbildningen genom att söka på utbildningen namn "EPA – en introduktionskurs för handledare"

Tips inför handledningen och förslag på schema för VFU TYK termin 2

- Varje dag skall vara ca 6 timmar (inkl lunch)
- Tiden brukar gå fort!
- Innan första dagen:
  - Studenterna har en i gruppen som är **kontaktperson** och den personen kommer att kontakta dig, oftast via mail innan första VFU-dagen, förbered gärna en mailtext där du kan uppge var ni skall träffas, vilka lunchmöjligheter som finns, att inneskor skall tas med, **ID och namnbricka/GU-kortet**.
  - Uppmana studenterna att läsa ” **VFU-information TYK2 VT26**” finns på Canvas, Modul TYK Kan också ge er tips om vad ni ska göra på VFU-dagarna. **Bifogas**.
  - **På kliniken, innan första dagen:** förbered klinikens alla medarbetare om att studenterna kommer, vilken termin de går och något om lärandemålen. Fråga några kollegor som kan tänkas ta hand om studenterna vid något/några tillfällen
  - **Förbered dessutom:** lokal, fika, omklädningsrum, skåp, lunchmöjligheter, studentcentrum?
- **Allmänna tips från kursdelsledningen:**
  - OBS! Kom ihåg att uppmana studenterna att läsa i Canvas och förbereda sig inför varje VFU-dag genom att tex ha läst förslag på tema för nästa tillfälle *Modul TYK: **VFU-information TYK2 VT26. Bilaga***.
  - Om det är svårt att få patienter som vill träffa studenterna eller om kollegorna har mycket att göra: Låt studenterna berätta vad de vill göra eller låt dem följa en sjuksköterska, undersköterska, arbetsterapeut eller fysioterapeut. De kan vara med på en rond. De kan följa en patient till röntgen. De kan träna status på varandra. Studenterna uppskattar mycket att få vara med i det ”**verkliga**” **kliniska arbetet** så att få följa en läkar-kollega önskar många studenter.
  - Finns det fler TYK-handledare med studenter på kliniken/sjukhuset? Samarbeta vid behov! Tag hjälp av varandra vid behov! Fråga kollegor som tidigare varit TYK-handledare om tips. OM du själv blir sjuk kan kanske dina TYK-handledarkollegor på kliniken/sjukhuset ta hand om dina studenter...?
  - *Efter VFU-dagarna:* du kommer att få ett mail där du skall namnge alla de studenter som du handlett och om alla varit deltagande i alla VFU-dagarna.
  - Om någon student varit frånvarande: kan studenten ta igen missad VFU-dag hos dig? Då räknar vi inte med att du kan handleda på ”riktigt” utan studenten kan få *följa dig* ca en halv dag på jobbet

- På termin tre, Kursdelen i Konsultationskunskap (KiKK) finns en **statusfilm** som du gärna kan använda dig av. Filmen är ca 30 minuter lång och är indelad i kapitel och de kapitel som är aktuella på **TYK 2** är:
- Hjärta och lungor, blodtryck och perifera pulsar.
- Länk till filmen:
- https://play.gu.se/media/Konsultationskunskap/0_oblsebz3
- I början av terminen får studenterna en **föreläsning om Patientcentrerad konsultation** där vi introducerar studenterna för de tre delarna :
- Patientens del
- Läkarens del
- Gemensam del
- När det gäller patientens del tar vi upp de **fem korten**:
Patientens tre kort: **tanke, oro och önskan** (tidigare tre F:n)
Läkarens två kort: **gensvar/kvitton och sammanfattningar**.
- Dessutom får studenterna genom rollspel träna med varandra på att inleda en patientcentrerad konsultation med en öppen fråga = EPA
- På TYK, termin 2 fokuserar vi på patientens del och framför allt hur man inleder en patientcentrerad konsultation med en öppen fråga = EPA men studenterna kan naturligtvis under sin VFU träna på att få fram tanke, oro och önskan.

Dag 1: Tips: Se "VFU-information" för förslag på upplägg för dagens tema (bilaga)

- Möte i entrén
Klädbyte , hygienregler, tystnadsplikt
Presentation i gruppen: varför läkare? Tidigare erfarenhet av vård/omsorg
Tankar, oro och önskningar gällande VFU-dagarna?
Här gäller det att skapa ett tryggt klimat i gruppen. Ni skall bestämma vilka "regler" ni har i gruppen: mobiltelefoner, tystnadsplikt, komma i tid, lyssna på alla, höra av sig vid sjukdom eller annan anledning till frånvaro...
- Rundtur på sjukhuset och kliniken
- Allt ovan tar ca 2 timmar
- Dela upp studenterna två och två och låt dem träffa patienter. Viktigt att få patientens medgivande innan studenterna är där.
Gör sit-in (EPA)
Om studenterna vill att du skall prata med en patient och de får observera dig kan ni göra så men helst bara två studenter samtidigt med dig och patienten.
- Förbered någon/några kollegor så att de kan hjälpa dig med studenterna och eventuellt observera studenterna vid patientsamtal
- Lunch
- Nya patientmöten för studenterna alternativt träna status
- Reflektion tillsammans. Uppmuntra studenterna att skriva egna anteckningar

Dag 2 och 3:

Förslag: Se "Praktisk Info VFU" för förslag på dagens tema (bilaga)

- Möte i entrén, klädbyte
- Tankar från förra gången
- Patientmöten enligt "Praktisk info stud VFU TYK 2 VT 26" och/eller enligt studenternas önskemål
- OBS! tag hjälp av kollegor! Studenterna önskar många patientmöten! Gärna patientmöten för- och eftermiddag.
- Träning av status på patienter, eller på varandra om det är svårt att få fram villiga patienter
- Kom ihåg att göra korta sit-in hos studenterna (EPA)
- Låt studenterna träffa/följa andra yrkeskategorier. De skall skriva en reflektionstext över de olika yrkeskategorierna som finns runt en patient
- Avsluta alltid dagen med reflektion. Uppmuntra studenterna att skriva egna anteckningar.

LYCKA TILL!

BILAGA: Studenternas information på Canvas

TIDIG YRKESKONTAKT

VERKSAMHETSFÖRLAGD UTBILDNING (VFU)

ALLMÄNNA PRAKTISKA ANVISNINGAR INFÖR VFU-DAGARNA

- **Förberedelse.** Gå igenom VFU-dagarnas innehåll (här nedan). Någon gång kan det passa bättre att ta VFU-dagarna i en annan ordning. Ett framgångsrikt arbete beror i hög grad på att samtliga är förberedda och vet vad uppgifterna går ut på. I handledarens uppgift ingår även att med utgångspunkt i lärandemålen även kunna improvisera utefter studenternas önskemål och "dagens möjligheter".
- **Klädsel- och hygienregler** följs enligt information under Introduktionsveckan, termin ett, samt anvisningar från VG-regionen
- **Genomförande.** Som student bör du få många tillfällen att samtala med patienter, anhöriga och vårdpersonal. Viktigt att det sker i var och ens takt och kan därför göras på egen hand eller tillsammans med en kamrat eller handledare. I studiehandledningen finns förslag på frågor att ställa till patienterna. I kursen ingår också att träna klinisk undersökning/status, såsom allmäntillstånd, munhåla, hjärta, lungor, perifera kärl och blodtryck. Andra lämpliga praktiska uppgifter kan vara omvårdnadsarbete, såromläggning, EKG-tagning, eller annan klinisk undersökning.
- **Redovisning** Här finns möjlighet att träna förmågan att beskriva iakttagelser på ett tydligt och begripligt sätt. Att bli bekant med ord och begrepp, som används av läkare och annan vårdpersonal. Att dela erfarenheter och på så sätt få mer kunskap och erfarenheter än bara sina egna.
- **Diskussion.** Här ges tillfälle att diskutera professionellt förhållningssätt, t ex bemötande, frågor om etik och samarbete. Ta också upp frågor kopplade till pågående studier i histologi, fysiologi, farmakologi och biokemi.
- **Feedback.** Genom att ge varandra stöd och uppmuntran bidrar du till andras professionella och personliga utveckling. Detta skapar också större trygghet, tillit och glädje i gruppen. Träna på att tala om allt du tror att de andra har glädje av att veta. Ibland vill man ge feedback som handlar om att göra någon uppmärksam på ett beteende, som man tycker någon bör känna till för att kunna göra en förändring. Tänk då på att uttrycka dig på ett sätt, som gör att hen inte blir sårad, skäms, känner sig dum eller blir försvarsinställd. Att få en ärlig uppmuntrande feedback är oerhört viktigt för såväl handledare som studenter och definitivt för patienten under olika sjukdomsfaser.

- **Reflektion.** Upplevelser, som är särskilt viktiga att reflektera över är sådana som gör att man känner "det här är vad medicin verkligen handlar om" och sådana upplevelser, som berör, skapar nyfikenhet och intresse men också sådana som väcker oro, stress eller andra känslor. Kan göras under dagens gång eller som avslutning på dagen. I ett reflekterande samtal kan värderingar, attityder och känslor klagöras och kläs i ord. Reflektion räknas som en viktig förutsättning för att erfarenheter skall bli lärdomar, som också kan behållas.
- **Avslutning.** Ansvarig handledare och studenter bör samlas efter varje dag för en genomgång av dagen och en stund för eftertanke. Det är särskilt viktigt att ingen går hem utan att ha fått dela eventuella obehagliga upplevelser.
- **Gruppens arbetssätt** Ägna en stund vid ett par tillfällen att tala om gruppens arbetssätt. Vad fungerar bra? Vad kan göras annorlunda?
- **OBS!** Det är viktigt att du **sparar all skriftlig dokumentation** i någon form för framtida bruk.
- **För att främja och tydliggöra din utveckling mot att självständigt utföra vissa utvalda aktiviteter används observationsverktyget EPA (Entrustable Professional Activities).**
Detta inleddes redan på termin ett då du fick vara med och observera när läkare inleder samtal med patienter och du fick reflektera kring hur öppen invitation används.

På TYK termin 2 fortsätter du med EPA-aktiviteter och på denna termin skall du, med din handledare eller annan läkare närvarande själv inleda patientsamtal med en öppen invitation. Dokumentation och signering sker enligt aktuell information på Canvas, termin 2, Modul F; EPA.

TIPS:

Om du vill förbereda dig vad gäller del av status/kroppsundersökning kan du se en kort introduktion om hur du kan undersöka en patient.

Länk:

- https://play.gu.se/media/Konsultationskunskap/0_oblsebz3

FÖRSLAG PÅ UPPLÄGG AV VFU TYK 2:

FÖRSTA VFU-DAGEN PÅ SJUKHUS/SJUKHUSANSLUTEN ENHET

Syfte. Få en inblick i er VFU-plats på sjukhuset och lära känna er handledare. Träffa en patient. Repetera innebörden av tystnadsplikten.

Egen förberedelse. *Planera för att komma i tid till din VFU-plats, samordna dig med dina gruppkamrater.*

Samling. Praktisk information om arbetsplats, personal, tider, arbetskläder, kaffekassa, telefon, lunch etc.

Dagens uppgift. Orientering. Rundvandring på avdelningen/kliniken, träffa personal och någon eller några patienter under dagen. Få information om vad övrig personal runt patienten gör. Vilken typ av patienter kommer till denna klinik?

För egna minnesanteckningar. Benämna upplevelser och erfarenheter. Fäst ned korta stödord på VFU-platsen, som du sedan kan utveckla när du skriver färdigt din minnesanteckning efter dagen. Någon särskild händelse eller människa, som berört dig, tankar och känslor, frågor som väckts. Du behöver ha din dokumentation som stöd för minnet. Du skall använda din anteckning när du skriver en reflekterande text om två terminer.

Spara din dokumentation.

Redovisning, diskussion och muntlig reflektion i grupp. Fundera över iakttagelser och upplevelser som Du fått under dagen. *Fundera över vad som skiljer sig och vad liknar arbetet på sjukhuset jämfört med på vårdcentralen?*

EPA: genomför gärna din EPA – ”att initiera en patientcentrerad/personcentrerad konsultation med en öppen invitation”

Förberedelse till nästa gång. Förbered dig också genom att läsa igenom innehållet i ”Andra VFU-dagen”.

Individuell skriftlig rapport. Du kan redan nu och under de övriga VFU-dagarna fundera över vilka olika yrkesprofessioner som finns runt patienten på sjukhus och reflektera över deras samarbete samt jämföra med hur det fungerar på en vårdcentral. Du skall efter sista VFU-dagen lämna in din skriftliga rapport på Canvas. Läs mer om uppgiften i Canvas -modul ”TYK” - modulett ”Uppgift rapport yrkesprofessioner”.

ANDRA VFU- DAGEN

Varför söker/vårdas patienten på sjukhus? Orientering i sjukhusläkarens arbete.

Syfte. Att få en inblick i vad för sorts problem - symtom patienten söker för eller vårdas för på sjukhus. Att få en bild av hur en sjukhusläkares arbetsdag och arbetsvillkor kan se ut och hans upplevelser under en dags möten med patienter och medarbetare.

Egen förberedelse. Fundera över om du vill delge gruppen dina eller en närståendes erfarenhet av att söka sjukhusvård.

Samling. Funderingar efter första dagen.

Dagens uppgift. Följa med din handledare eller någon annan vidtalad läkare.

Formulera hur du vill presentera dig och några lämpliga öppna frågor till de patienter som är tillfrågade och har accepterat att tala med en läkarstudent.

T ex: Vad söker du för idag? Vad vårdas du för? Vad får du för hjälp? Vad hoppas du att få hjälp med? Se nästa sida, "Förslag på öppna frågor" (samma som du använde på vårdcentralen).

Du kommer att få delta vid och själv pröva på vissa moment av kroppsundersökning, anpassat till just din praktikplats (fr a lyssna på hjärta och lungor samt blodtryckstagning)

Fortsätt föra egna minnesanteckningar. *Spara din dokumentation.*

Redovisning, diskussion, feedback och reflektion i grupp. Det kan vara intressant att fundera över varför patienten kom just idag/är inlagd, varför inte alla med liknande symtom söker läkare. Vilka sjukdomar har patienterna på den mottagning eller vårdavdelning du är? Får/fick patienten den hjälp hen förväntade sig? Vilka förutsättningar krävs för att skapa god kontakt mellan patient och läkare? Hur var det för dig att tala med en patient? Vilka funderingar hade patienten inför ronden/läkarbesöket?

EPA: genomför gärna din EPA – "att initiera en patientcentrerad/personcentrerad konsultation med en öppen invitation"

Förberedelse till nästa gång. Förbered dig genom att läsa igenom innehållet i "Tredje VFU-dagen".

FÖRSLAG PÅ ÖPPNA FRÅGOR

(modifierat efter Kirsti Malterud, tidigare professor i allmänmedicin vid Bergens universitet, Norge)

Vad söker du för idag/varför vårdas Du här på avdelningen?

Hur började det?

Hur upptäcktes din sjukdom?

Vad får du för behandling/för hjälp?

Är det något du skulle vilja ha hjälp med av din läkare/av vårdpersonalen?

Hur har du blivit bemött?

Vad vet du om din sjukdom? Hur har du fått dessa kunskaper?

Hur påverkar sjukdomen din vardag? Praktiskt?

Känslomässigt?

Vad har du för stöd (familj, vänner, grannar, hemtjänst?)

Hur kan du själv påverka din sjukdom/din hälsa?

Vad har du provat att göra åt det?

Vad är anledningen till att du kommer just idag/ligger inlagd just nu?

Vad har du själv för funderingar om vad som är fel?

Vad tror du är orsaken till ditt problem/dina symtom?

Är det något särskilt du är bekymrad över?

TREDJE VFU-DAGEN: Vad händer i mötet med patienten?

Syfte. Att få en uppfattning om vad en läkare på just denna klinik är uppmärksam på när hen först möter en patient. Att bli uppmärksam på dina egna sinnen – syn, hörsel, känsel och lukt - och din inlevelseförmåga i mötet med patienter.

Samling. Funderingar från föregående gång

Dagens uppgift. Du genomför denna uppgift tillsammans med din handledare eller en annan läkare.

Du kommer att få vara med vid några patientmöten. Du kommer att få lyssna på hur patienterna med egna ord beskriver hur det är att t ex vara andfådd eller ha klåda. Du kommer också att få träna din lyhördhet för patienternas sinnesstämning. Du kommer att få delta vid och själv pröva på vissa moment av kroppsundersökning, anpassat till just din VFU-plats (fr a lyssna på hjärta och lungor samt blodtryckstagnung)

För egna minnesanteckningar. *Spara din dokumentation.*

Redovisning, diskussion, feedback och reflektion i grupp. Du redovisar dina iakttagelser. Vad är det en läkare är uppmärksam på när hen först möter en patient på din klinik?

Vad lade du märke till? T ex vilka ord använde patienten för att beskriva sin andfåddhet? Förstod du hur patienten kände sig? Hur kände du dig själv som student när du träffade patienten NN?

Hur stor del av förståelse och diagnostik kan klaras med samtal – anamnes och status?

EPA: genomför gärna din EPA – ”att initiera en patientcentrerad/personcentrerad konsultation med en öppen invitation”

Avslutning. Hur har det fungerat i gruppen? Tankar? Funderingar?

Försäkring

Du är automatiskt försäkrad i universitetets ”Personskadeförsäkring för studenter”, så fort Du blivit inskriven. Den försäkringen gäller under terminen t ex om Du skulle råka ut för någon skada eller smittas av sjukdom under praktiken, dvs VFU-dagarna. Kontakta i så fall utbildningsadministratör.